

PRANEŠIMAS

Naujo Mišiolio ir Kitu Leidiniu Reikalu

Jaučiu didelio malonumo galėdamas pranešti viso pasaulio lietuviams, kad jau išspausdintas ir netrukus bus atiduotas tikintiesiems naudotis lietuvių kalboje pilnas kasdieninis Mišiolas. Tokia pilna Mišiolio laida yra pirmoji mūsų kalbos istorijoje. Mišių giedamoms dalims yra gaidos. Pabaigoje yra maldų ir giesmių rinkinys. Šį didelį darbą atliko lietuviai Jėzuitai Tėvai Bronius Krištanavičius ir Anicetas Tamošaitis talkinami kitų lietuvių Jėzuitų.

Prieš kelis mėnesius išspausdintas Apeigynas. Ir Mišiolio ir Apeigyno tekstai yra aprobuoti Liturginės Tarybos Romoje. Tik šie tekstai yra autentiški ir negalima varboti kieno kito pagamintų ar pasigamintų tekstų.

Mišiolio ir Apeigyno spausdinimo išlaidas užmokėjo lietuviai Tėvai Jėzuitai. Kadangi Mišiolio didelį skaičių teke atiduoti jaunimui už Amerikos, kurie nepajėgs užsimokėti jo savikainos, kadangi Apeigyno spausdinimas kainavo daugiau negu bus gauta atgal jį platinant, prašau lietuvius šį istorinį darbą paremti savo aukomis, siunčiant jas lietuviams Tėvams Jėzuitams Chicagoje.

Po Vatikano II Visuotino Susirinkimo lietuviai ne tik neatsilikome nuo kitų tautų, o daugelį net aplenkėme paruošę savo kalboje Mišiolą, Apeigyną, išvertę Visuotino Susirinkimo nutarimus. Pačioje Lietuvoje rusų valdžia leido išspausdinti ribotą kiekį Apeigyno, kelis šimtus kopijų pasiuntė užsienio lietuviams, o Lietuvoje bažnyčios jį gavo tik praėjusią vasarą, gi laisvai jo gauti negali net kunigai. Mišiolio ir Visuotino Susirinkimo nutarimų vertimų Lietuvoje dar neturį ir Dievas žino, kada turės. Mokėkime naudotis laisve ir savo kalbos teisėmis. Šiuos tris leidinius: Mišiolą, Apeigyną ir Visuotino Susirinkimo nutarimus privalėtu turėti kiekvienas lietuvis. Tokie leidiniai mūsų kalboje yra pirmą kartą ir liks laisvo pasaulio lietuvių religinės ir tautinės kultūros paminklais.

Tikiuosi, kad kartu su manimi visi lietuviai reiškia dėkingumą lietuviams Tėvams Jėzuitams, kun. prof. P. Dambrauskui ir visiems, kurie savo darbu prisidėjo šiais trimis leidiniais praturtinti mūsų religinį ir tautinį gyvenimą.

Vyskupas Vincentas Brizgys

Chicago, Ill., 1967 m. lapkričio 21 d.

PAAIŠKINIMAS

SVEIKA MARIJA Lietuviško Vertimo Reikalu

Lietuvoje išleistame Apeigynėje Angelo Pasveikinimo — Sveika Marija užbaiga skamba: pagirtas tavo Sūnus Jėzus. Šis vertimas neatitiko Liturginės Tarybos patvirtinto teksto. Klausimas atsidiūrė Apeigū ir Tikėjimo Doktrinos kongregacijose ir iki šiol iš jų nebuvo atsakymo.

Dalyvaudamas Vyskupų Sinode J. E. vyskupas J. Matulaitis-Labukas kreipėsi spalio 20 d. raštu į Valstybės Sekretorių J. E. Kardiolą A. Cicognani prašydamas jo intervencijos.

Dabartinio lapkričio 11 dienos raštu, Nr. 6877/67 J. E.

Kardinolas A. Cicognani atsakė, kad išklausius Apeigū ir Tikėjimo Doktrinos Kongregacijų nuomonės ir klausymą patiekus asmeniniai Šventajam Tėvui Pauliui VI, Šventasis Tėvas savo sprendimu patvarkė sekančiai: Kalbant Angelo Pasveikinimą lotyniškai yra ir Lietuvoje privalomas autentiškas lotyniškas tekstas: Benedictus fructus ventris tui Jesus. Gi kalbant lietuviškai galima sekti nauju lietuvišku vertimu: Pagirtas tavo Sūnus Jėzus.

Vysk. V. Brizgys

Chicago, Ill., 21-11-1967.

Noreika, Kardelienė, Laurinciukas...

Dialogas tarp Noreikos ir Kardelienės — draugiškas

Dialogas tarp Noreikos ir Laurinciuko — nedraugiškas

Montrealis buvo garsus ne lietuvių išsiapų bei jamapų tik paroda. Pagarsėjo jis iš dialogais. Taip pat dialogais

tarp lietuvių iš anapus. Vieną tokį dialogą aprašė Naujienos rugsėjo 9 ir 11 d. iš koncerto, kuris rugpiūčio 31 buvo surengtas vietos lietuvių raičio valandėlės ir kuriame dainavo Virgilijus Noreika.

VIENAS DIALOGAS:

«Rugpiūčio 31 d. vakarą Montrealio muzikos salėje Vilniaus operos solistui Virgilijui Noreikai buvo suruoštas koncertas... Koncerte dalyvavo jau minėta Juodvaikytė ir Bu dry. Prisirinko beveik pilna salė. Publikai patiko dainos, kanklės ir birbynė. Po kiekvienos dainos susirinkusieji nesigailėjo aplodismentų. Muzikos salė buvo pripildyta daugumoje ne senais imigrantais, bet naujai atvažiavusiais lietuviams...»

Bet koncerto įvykiai vien plojimais nepasibaigė. Salėn susirinkusius nustebino ponias E. Kardelienė; Montrealyje leidžiamos Nepriklausomos Lietuvos redaktorius žmona ir nepriklausomoje Lietuvoje ilgus metus dainavusi Lietuvos operoje. Ji pakilo iš pirmųjų kėdžių ir įteikė didelę grėlių puokštę Vilniaus operos solistui Virgilijui Noreikai. Salėje kilo didžiausias triukšmas...

Ponia Kardelienė buvo nuvesta ant scenos, įteikė gėles ir tarė šiuos žodžius:

— Mums visiems labai malonu, kad Tamsta įvairiuose kraštuose garsini lietuvių vardą...

Šiuos Kardelienės žodžius palydėjo gausūs plojimai. Bet savo pastabų ji dar nebaigė, Ji tuojau pat pridėjo;

— Mums visiems būtų labai malonu, jeigu Lietuva vėl būtų nepriklausoma.

Salėje pasigirdo dar didesnis plojimas. Jis patraukė Kardelienės sakinius. Bet kai užesys šiek tiek aprimo, tai ponias Kardelienė šitaip baigė savo sveikinimą:

— Kad Lietuva būtų nepriklausoma, o mes visi gimtiniame savo krašte laisvai galėtume dainuoti gražias lietuviškas dainas.

Kardelienės žodžius palydėjo dar didesnis plojimas. Pasi girdo Lietuvos laisvės reikalaujantieji balsai.

V. Noreika tiktai lingavo galvą, bet nieko nesakė. Bet kai p. Kardelienė nuėjo nuo scenos, atsėdė į savo vietą ir salė aprimo, Virgilijus Noreika priėjo prie rampos ir tarė:

— Iš tikros širdies dėkoju p. Kardelienei už gėles ir linkėjimus...

Atsiminkite Balsuoti Ateinant Sekmadienį! Renkame Brazilijos Krašto Lietuvių Tarybą!

BALSUOTI GALI VISI LIETUVIAI

Ir Brazilijos pilietybę turintieji, baigę 18 metų amžiaus. Gali balsuoti ir nespėję užpildyti registracijos lapus.

Atėjus į balsavimą vietai reiks tik pasirašyti knygoje vardą, pavardę bei adresą. Kas dar negavo, tas čia gaus balsavimą lapą.

Tarybon yra 97 kandidatai. Iš jų reiks parinkti 15 į Tarybą. Pastatant prie jų pavar

dės kryželį.

GALIMA BALSUOTI UŽ MAŽIAU negu 15 kandidatų.

NEGALIMA BALSUOTI UŽ DAUGIAU NEGU 15. Pastačius, pav. 16 17 ar daugiau kryželių, visas lapas bus atmetas, kaip negaliojantis.

Tame pat lape dar yra 6 kandidatai į Kontrolės komisiją. Iš jų 6 reikia parinkti į Kontrolės komisiją tik tris kandidatus. Ne daugiau.

Salėje vėl pasigirdo garsus plojimas. Atrodė, kad solistas norėjo dar kažką pasakyti, bet noturėjo progos, Aplodismentai neleido jam kalbėti. Publikai nurimus, p. Kardelienė atsistojo ir tarė:

— Kai parvažiuosite, tai pasveikinkite Kiprą Petrauską, su kuriuo man teko dainuoti daugelį partijų... Ir pasveikinkite visus jaunus dainininkus lietuvius...

Iš Vilniaus atvykęs dainininkas, išklausęs p. Kardelienės prašymą, tarė:

— Brangi ponias, galite būti tikra, kad perduosiu Kiprui Petrauskui jūsų sveikinimus, o jauniems dainininkams lietuviams perduosiu jūsų linkėjimus...

Salė ir vėl paskendo šauksmų ir plijimų jūroje.

Plojimams dar nepasibaigus pradėjo leistis uždanga, kuri atskyrė artistus nuo publikos.

ANTRAS DIALOGAS.

«Vos spėjo uždanga nusi leisti, A. Laurinciukas, buvęs Jv, bet dabar gyvenantis Montrealyje ir atidžiai sekantis kiekvieną parodon atvažiavusį lietuvių, pribėgo prie solisto Noreikos ir sušuko:

— Kas tave įpareigojo daryti tokius pareiškimus?

— Kokius pareiškimus? — nustebęs atšovė dainininkas.

— Ką tu pasakei Kardelienei? — vėl šaukia Laurinciukas.

— Ji man gėlių davė, o tu nori, kad aš tylėčiau? — užklausė Noreika.

— Kada ji užsiminė apie nepriklausomybę, tai tau reikėjo pasakyti, kad Lietuva laisva, — jam atkirto Laurinciukas.

— Tai tavo dalykas, — atšovė Noreika. — Tu gali jai tai pasakyti.

— Jeigu nenorėjai to pasakyti, tai nereikėjo nieko sakyti, — pridėjo Laurinciukas. — Kai užsiminė apie nepriklausomybę, tai reikėjo numesti gėles ir demonstraty-

viai išeiti.

Virgilijus Noreika nieko į tai neatsakė. Jis tik pasižiūrėjo nuo galvos iki kojų į Maskvos agentėlį, apsisuko ir nuėjo nuo scenos.

Daugelis girdėjo šį dialogą, nes tai buvo paprastų žmonių pasikalbėjimas, bet dviejų atsakomųjų vyrų gidas.

SKAITYTOJO IŠVADOS

Aprašytasis epizodas labiau nei ilgos diskusijos išsprendžia klausimą, kiek yra įmanomas dialogas su kraštu.

Įmanomas tarp šiapus ir anapus esančių lietuvių, kuriems yra bendras ryšys — bendra meilė lietuviškai kultūrai,

Įneįmanomas tarp šiapus esančių lietuvių ir tų, kurie yra anapus, kaiba lietuviškai, bet atstovauja Maskvai. Tokis čia yra A. Laurinciukas (nors su juo kai kurie įžymūs lietuviai Montrealyje ir mėgino megzti ryšius, jausdami savyje tokį tikėjimą, kaip prezidentas Rooseveltas, tikėjęs atversias ir Staliną.

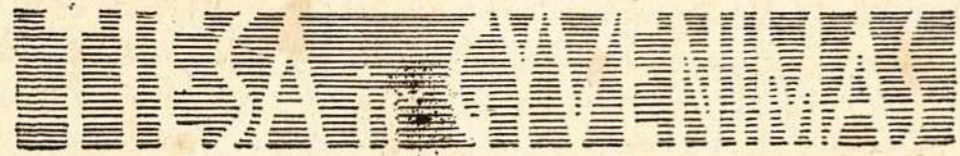
Epizodas rodo Maskvos atstovo Laurinciuko šioje vietoje nepasisekimą, kai jis ryšiuose tepripažįsta «one way». Savo nepasisekimo priežastim greičiausia laikys no savo sistemos klaidas, bet... Noreiką. Taip ir Maskva daro, už nepasisekimus kaltina ne savo sistemą, bet Voznesenskį ir kitus rašytojus, kurie negali sutilpti į sistemos prokrustą lovą.

Iš «Darbininko»

◆◆◆

Jo Prakiltybė Prel. P. Ražaiškas grįžo praėjusį šeštadienį iš ligoninės, bet dar privalo namie gydytis, Tačiau nors ir ligotas, visgi pasakė Bendruomenės choro mišiose pamokslą ir dalyvavo jo pokylyje vakare, vėl pasakymas nuoširdžią kalbą.

◆◆◆

DR. DOMAS JA AITIS

AKIS AKIN SU DIEVO MARINTOJU ALTIZERIU

(pabaiga)

Komunistinei santvarkai įsivirtinus Rusijoje, tokie šūkliai užliejo visą kraštą. Juos lydėjo atitinkami darbai, Kovingi bedieviai užpildinėjo bažnyčias, trukdė pamaldas, šventvagiškai naikino ir niekino relikvijas, šventųjų paveikslus. Valdžia atėmė iš bažnyčių visas per ilgus amžius tikinčiųjų suaukotą brangenybes, o Čeka pripildė priverčiamą darbo stovyklas vyskupais, kunigais, tikinčiais. Smurtiškas tikinčiųjų persekiojimas trunka ir šandien anapus Geležinės uždangos ir Raudonojoje Kinijoje.

Tiek ateistinės medžiagos ir per tokį ilgą laikotarpį absorbavęs, tapau imunizuotas prieš ūminius ir lėtinius (chroniškus) antideitus. Tad ir dabartinės generacijos dalies šūkliai «Dievas yra miręs... Aleliuja» nedarė didesnio įspūdzio, tik išryškina joje stoką žmogiškos savigarbos. Argi galima kitaip pavadinti laukinių padermių šūkavimus ir džiuugliškus šokinėjimus aplink tariamai mirusio Dievo kapą. Dievo, kuris buvo kelis tūkstančius metų garbinamas kraujo aukomis maldomis, himnais, muzika, menu. Kaip suškurstų žmogaus kultūros tūris ir žavesys, jei iš jos būtų išimti religinio pobūdžio meno kūriniai ir architektūriniai paminklai. Ką ras ateities archeologai, betirindami dabartinio amžiaus civilizacijos griuvėsius? Požemiuose plieninius silosus branduoliniams bomboms ir seifus aukai ir brangenybėms saugoti. Pildosi Mefisto trankus džiūgavimas: žmogaus padermė

žemėje garbina šventą stabą — Aukšinį Jautį. Atrodo keista, kad dabar Dievo idėją grauna ne gamtos mokslų disciplinos, bet teologai. Mokslo las per paskutinius dešimtmečius nesurado nieko priešingo tikėjimui. Vis labiau tampa akivaizdu, kad mokslas ir tikėjimas išteka iš to pat žiniojos šaltinio. Būtų klauiniskas paradoksas, jei tikėjimo problemas pradėtų matuoti mikromilimetrais, o branduolinių reakcijų vyksmą aiškintų Švč. Trejybės dogma arba Tomo Akviniečio Summa nuostatais!

Radikalioji teologija bando įterpti ateistišką matympunktį krikščionybėje. Keista kad tos rūšies teologai nužudo Dievą, bet norėdami visgi pasilikti teologais, kuria radikaliją, ateistinę teologiją, nors jai tinkamiausias būdvardis būtų «absurdiška». Nesąmonė, nepagrįsta hipotezė, išreikšta XX-jo amžiaus gale, nėra ir negali būti nė vertingesnė, nė teisingesnė už tiesą, išreikšta V-me, X-me ar XV-me šimtmečiuje! Kaip Newtono dėsniai nesensu, kaip Einšteino lygtis $E = mc^2$ galiojo, nors ji nebuvo žinoma, ir tebegalioja dabar, ją išreiškus algebriniais simboliais. Ir Kristaus doriniai pradai nėra sensta, nėra jaunėja, nes yra amžni. Kristaus paskelbti idealai — meilė žmogaus žmogui, laisvė, apvaldyta meile kitam žmogui ir visam pasauliui, skatina eiti, nors ir vingiuota linija, į Ome gos kalno viršūnę, išsiskleisti į Dievžmogį.

Mitologišką Prometėją poetai garbina už tai, kad jis pa-

grobė iš Olimpo dievų ugnį ir uždegė ją žmogaus namų židinyje. Tai atidarė vartus technologinei revoliucijai, sukūrusiai medžiaginę gerovę. Tačiau daug daugiau turėtų būti šlovinamas Tas, kuris atėmė iš pasaulį Meilę, mirė už ją ir paliko ją gyventi mūsųose, Jis yra pradai žmogaus dvasinės ir dorinės revoliucijos.

UŽBAIGAI

Mano asmeninė reakcija, dabar tą senobini šūkį išgirdus, buvo nerimastis ir pasipiktinimas, ne tais, kurie ją skelbia, bet klausytojų, ypač tikinčiųjų pilotišku neutralumu, primenančiu apaštalo Petro naktinį Kristaus atsižadėjimą. Tačiau, atrodo, kad tokiai elgsenai kažkodėl norima pritarti. «Laiškų Lietuviams» 1967 metų sausio numerįje skaitome tokias mintis: «Gyvasis Dievas negali būti pražudytas žmonių, sakanciu, kad jis miręs — lygiai taip pat, kaip jam apginti nereikia žmonių teigiančių, kad jis gyvas. Juk tikrovė negali būti pažeidžiama ideologinių debatų apie tikrovę». (cit. «Christian Century»

1965. XII. 1, žr. redakcijos pastabą šio straipsnio gale). Tasai teigimas yra gerai įžodintas ir logiškai teisingas, bet realybėje jis klaidingas, paralyzuojantis asmens dvasinį aktyvumą. Argi galima sutikti su mintimi «lygiai taip pat... jam apginti nereikia žmonių, teigiančių, kad jis gyvas». Akivaizdu, kad Dievo esimo nenulems jokios teorijos ir įvairūs ginčai. Jie nepakeis tikrovės. Tačiau teorijos kuriamos ir ginčai vedami žmonių ir su žmonėmis. Šiais laikais neteisybė net moksle ir ypač mokslo popularizacijoje taip dažnai kartojama, kad yra svarbi mūsų pareiga nuolatos priminti teisybę. Negalima užmiršti, kad yra įsikūrusių organizacijų ateizmas, antikrikščioniška ideologija skelbti ir skleisti tos rūšies, dažnai pseudomokslinę literatūrą. Todėl nereikia nustebti, kad žmonės svyravo jantys savo įsitikinimuose patenka į jų įtaką ir neretai apsisprendžia prieš Dievą. Ne tik vaiko sąmonė, bet kartais jaunuolio ir net užaugusio kai kurios sąmonės erdvės yra «tabula rasa» (tuščia lenta). Moderni propaganda

vykdoma labai rafinuotais būdais. Surastus sąmonėje baltais lopus užpildo greitai savu medžiaga. Dabar vyksta ta neatlaidi idėjų kova už žmogaus sielą. Tad teisingų idėjų plėtrai ir gaivinimui reikalinga žmonių, skelbiančių jas, vykdančių jas ir skleidžiančių tų idėjų spinduliavimą. Aiman, krikščionys yra netekę idėjinio pilnumo ir pasaulėžvalginio veržlumo. Gal «krikščionys palūžo, o gal ilsisi, besigerdami pergales laurais laimėtais praityje?»

Gyvoje kultūroje, gyvoje visuomenėje krikščionių toksai idėjinis sustingimas yra žalingas ir jiems patiems ir aplinkai... Asmens gyvam tikėjimui, kaip ir tautos nepriklausomybei, būtinas nuolatinis budėjimas. Ar mes galime užmiršti egzistenciniu nerimu alsuojančius Paskalio žodžius: «Jėzus kentės iki pasaulio pabaigos: negalima tad visą tą laiką miegoti».

Redakcijos pastaba apie minimą «Christian Century» citatą («Laiškai Lietuviams», 1967 metai, sausio mėnuo, devintasis puslapis) Tenka pastebėti, kad toje citatoje aiškiai ir stipriai patvirtinamas absoliutus ir neišvengiamas Dievo buvimas, nepriklausomas nei nuo žmonių neigimo, nei nuo jų teigimo. Kitais žodžiais tariant, žmonės gali kaip nori laryti, tikėti ar netikėti, neigti ar ginti, vis vien Dievas yra.

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31 2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244
4.0 - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

Giminystės Ryšiai

ALBINAS BARANAU-KAS

(tęsinys)

— Eik, jau eik, verksny!
Sargas išbėga, priverdamas duris. Po pusvalandžio jis jau grįžta visas sušilęs, išprakaitavęs, su čiuziniu ant pečių.

— Dėdė!

Kamera tuščia...

Sargas pliaukšterėja liežuviu ir galvoja. Pirmiausia jis eina ieškoti už raštinės, kur tovi atremti į tvorą lentiniai pastatai su keturkampiais langais ir gučiais virš durų. Visur tuščia. Tada jis bėga į miestelį. Ten dar girgžda ratai ir dunda motoriais malūnas. Rinkoje jau tik žvirbliai rankioja arklų pribarstytas avižas, tačiau kitoj pusėj šviečia aludės langai ir prie tvoros stovi keletas vežimų. Sargas įeina ir apsidairo — už kampinio staliuko sėdi kalinys tarp

dviejų pusbernių ir geria su jais alų.

— Tai aš dabar kalėjime. O rogės iš to ažuolo — broleli tu mano!

— Cha, cha, cha!

— Anava, anava, ateina sargas manęs varydis.

Pusberniai kvatojasi ir išsizioję laukia, kas bus toliau.

— Broniau, eikš, išgersi alaus — aš statau.

— Dėdė, bijok Dievo, ką jās darot?

— Na, na, sėsk ir gerk.

Pusberniai vėl trūksta juokais. Sargo akyse ašaros, jis ima dėdę už rankos.

— Nenorėkit mane prapuldinti...

Kalinys murmėdamas kyla iš užstalės,

— Ką darysi, jei taip gražiai prašai, tai einu.

Pusberniai visai nuleipsta bežvengdami. Lauke dėdė su-

duoda sargui per petį.

— Ką, tu nėra baikių nesupranti? Čia tik juokai; norėjau tave pagąsdinti, pažiūrėt, ar rasi. Būtume nors alaus išgėrę.

— Aš su jumis gražiai, kaip su gimine, o jūs mane visai ant juoko laikot.

— Na, na, jau ir užpyko...

Patvoriu, patvoriu, kur niekas nevaikšto, paskui per daržą parsiveda sargas kalinį daboklę.

— Aš jums atnešiau čiuzinį: radau ant aukšto. Bus ne taip kieta gulėt.

— Gerai, gerai.

Sargas taisy patalą, sako labą nakt ir išėina.

— Labanakt, Broniau.

Miestelyje sustoja malūnas, gęsta šviesos, dangus pajuos ta ir iš miškų atleikia vėjas. Jis landžioja po krūmus ir kilsterėja valsčiaus sargo langinę, o po to garsiai sužia kapinėse, kur vos matyt žvaigždės pro juodas beržų šakas. Sargas nusirengia, klausosi

paskui eina uždaryti kameros. Kalinys atsuoja giliai ir vienodai. Sargas pasuka raktą ir eina miego.

Prie šitokio vėjo senas valsčiaus namas girgžda, spraksi ir braška nuo pamatų iki sąs parų. Čia ir šiaip neramu naktimis, o labiausia, jei kapinėse atsiranda apuokas. Be to, pelės kasnakt išlenda vaikytis asloje arba piktai cypia po grindimis. Lauke skamba ant tvoros pakabinti sekretoriaus kibirai.

Vidurnaktį sargą pabudina trenksmas. Jis pakelia galvą ir šoka iš lovos.

— Va Jėzus, Marija, Juozapai šventas!

Ir vėl smūgis į daboklės duris. Tai dėdė, pagautas siaubo, veržiasi laisvėn, šaukdamas pagalbos.

— Kas, dėdule, kas?

Kameroje tamsu. Kalinys apgraiptomis ieško sargo rankos.

— Ar tu čia, Broniuok?

— Aš, aš.

Dėdės balsas virpa iš išgąsčio. Sargas uždega šviesą.

Dėdė stovi prie durų išplėtęs akis, suveltais žilais plaukais.

— Vajė, vajė!..

— Kas čia jus taip išgąsdino?

— Baisiai prisisapnavo. Grabas!

— Gulkit, dėdė, nusiraminkit. Šviesą laikykite žibančia. Nereikėjo gesinti; čia galima žibinti per naktį.

Kalinys sėda ant narų ir sodina sargą šalia savęs.

— Te, užsirūkyk.

— Kaip jums tas grabas, galėjo prisisapnavoti?

— Pats nesupaisau. Atsiguliu ir sapnuoju, rodos, tveriu žąsimis gardą už peludės. Tveriu ir švilpauju, o paskui gir-džiu atvažiuojant; pakeliu galvą — eigulys su policininku Sustoja — pasisveikinam. Sako: «Tai tu pavogei ažuolą?»

— O aš amirktelėjęs «Koki, iš kur?» — «O iš Grybgirio, tą kur pakelėj už tiltelio». Ieško kit, sakau jiems. Atidarė klėties duris ir linguoja galvom.

«Jau, sako, spėjo nuvežti į lentplūvę. Sakau: «Ką jūs ten matot? Parodykit ir man».

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 7,00 visoje P. Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 25,00. GARBĖS Atskiro numer. išleidimas N Cr. \$ 50,00 Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 15 SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 10,00 paskutiniajame N Cr. \$ 5,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 2,50 Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

SVARBUS SEKMADIENIS

Bent dvejopu požiūriu ateinantysis sekmadienis, gruodžio 10 diena, bus svarbus S. Paulo lietuvių gyvenime. Svarbus tuo, kad įvyks Brazilijos Krašto Bendruomenės rarybos rinkimai, o dar svarbesnis tuo, ką tie rinkimai parodys. O parodys jie du dalykus: parodys, kiek organizacinis komitetas sugebėjo per metus laiko paskleisti Lietuvių Bendruomenės mintį S. Paulo lietuviuose ir, antra, kiek dar turime lietuvių sugebančių atjausti visos tautos, ne vien siauros savo grupelės ar asmeniškų reikalus.

Nelengvas darbas buvo Komitetui skleisti Bendruomenės mintį lietuviuose, kadangi mūsų sąlygose trūksta susisiekimo priemonių. «M. L.», vienintelis spausdintas žodis, pasiekia nepilną tūkstantį Brazilijos lietuvių šeimų. Radijo neturime. Didesnių susirinkimų neorganizuota, todėl nebuvo progų gyvu žodžiu išdėstyti žmonėms Bendruomenės reikalingumą ir naudingumą, bei išaiškinti jai daromus priekaištus. Spausdintas žodis niekada negali atstoti gyvo žodžio patrauklumą.

Kita vertus; lengviau yra sukurti naują dalyką, negu atgaivinti ar pataisyti seną. O juk Bendruomenė Brazilijoje yra ne iš naujo kuriama o tik atgaivinama, ir dėlto yra užsilikusio seno, nemalonaus raugo, kuris daug kam nepatiko ir nepatinka, ir dėl jo pati Bendruomenė atrodo abejotinos vertės, jeigu ne visai nereikalinga. Kiti iš tiesų ir sako: «Apšiejome be Bendruomenės per tiek daug metų, apsieisime be jos ir toliau». Apsieita tai apsieita, bet nepagalvojama, kokio tokio «apsiejimo vaisiai». Ar ne pakankamai liūdni?

Nesiimam nagrinėti, ar organizacijos komitetas padarė viską, kas būt buvę galima bei reikalinga propagandai už Bendruomenę praveisti. Rašyta nemažai. Posėdžiauta irgi nemažai. Belieka praveisti pačius rinkimus.

Antra: šis sekmadienis parodys, kiek mūsų tarpe yra dar visų lietuvių ir lietuviškumo labu nuoširdžiai besisielujančių tautiečių. Ne, paduotų balsų skaičius dar ne viską tepasakys. Bus geriausių norų lietuvių, kurie tą dieną negalės balsuoti. Vieniems balsavimo vietos per tol, kiti ligos prispausti, treči išvykę su reikalais. Tačiau ir tų nebalsavimą pilnai pateisinant, balsavusių skaičius bus apytikris, pabrėžiamame apytikris rodyklis kiek BALSAVIMO APYLINKĖSE yra stiprios lietuviškos širdies lietuvių, kiek yra sugebančių bendrą lietuvišką reikalą statyti aukščiau už savo asmeniškų reikalus.

O, kad tokių lietuvių pasirodytų ko daugiasiai!

Kardinolas Leger

PETRAS PAKALNIS

Lapkričio 7 dieną Montreale aerodrome viskas buvo įprasta: lėktuvas nusileido punktualiai, mažas žurnalistų būrelis laukė kardinolo, o šis, pasakęs jiems keletą nereikšmingų dalykų, sėdo į automobilį ir nuskubėjo namo. Bet po dviejų aienų sprogo tikra sensacija. Tas pats Montrealio kardinolas, kaip pranešė Vatikanas, atsisakė vyskupystės, ryžosi vykti į Afriką ir tarnauti raupsuotiesiems. Smalsūs žurnalistai, žinoma, tuoju apgulė kardinolą ir ne

rėjo sužinoti, kas nulėmė tokį neįprastą jo žingsnį. Kardinolas jiems atsakė, kad tai esąs jo sąžinės sprendimas. Dalyvaudamas Visuotiniame Bažnyčios Susirinkime, jis maėtes apie tikėjimą ir netikėjimą ir apsisprendęs pasvešti savo gyvenimo likutį tiems, kurie labiausiai reikalingi pagalbos ir užuojautos. «Aš pasiekiau amžių», kuriame gali sukalkėti kūnas ir siela, «sakė kardinolas Paulius Leger». Reikia pavartoti penktinus, kad galėčiau išeiti iš

įprastų gyvenimo vėžių».

Tie neįprasti kardinolo žodžiai atidarė jo širdies gelmes ir sujaukino ne vieną iki ašarų. Tikrai, daug yra žmonių, kunigų, seselių ir broliukų, tarnaujančių raupsuotiesiems. Bet kad kardinolas, apleistą tokią aukštą vietą ir pasirinktą tokią žemą bei atbaidančią tarnybą yra ne kasdienis įvykis. Tiesa, iš jo buvo galima laukti drąsių ir vyriškų žingsnių, bet jo apsisprendimas tarnauti raupsuotiesiems nustebino net ir tuos, kurie jį labai artimai pažino.

Kardinolo nueitas kelias

Kardinolas Leger gimė viename mažame Kanados miestelyje prieš 63 metus. Būdamas dar vaikas, jis įstojo į mažąją kunigų seminariją ir norėjo tapti kunigu. Pajutęs vienuolio pašaukimą, įstojo į jėzuitų ordiną, bet dėl menkos sveikatos turėjo jį apleisti. Vėliau, sustiprėjęs sveikatai, įstojo į Sulpicijaus Kongregaciją, tapo kunigu ir 1933 m. išvyko į Japoniją. Pasiurbavęs keletą metų, ten jis įsteigė kunigų seminariją ir pasižymėjo dideliais mokytojo ir auklėtojo gabumais 1939 m. kongregacijos vadovybė nusiuntė jį pirmiausia į Paryžių, o paskui į Kanadą. Praėjus 7 metams jam teko vėl keliauti. Šį kartą vyresnieji jį nusiuntė į Romą, kad perimtų Kanados Kolegijos vadovybę. Bet ir čia jis gyveno neilgai, nes, atsistatydinus Montrealio arkivyskupui, 1949 m. jis buvo paskirtas to miesto ganytoju.

Kardinolas ir darbininkai

Tapęs arkivyskupu, jis įsteigė daug naujų parapijų, uždraudė statyti puošnias bažnyčias, pakeitė daug atgyventų nuostatų kunigams, sutvarkė administraciją, šelpė neturtinguosius ir neseniai įrengė Afrikoje raupsuotiesiems ligoninę. Jis mėgo darbininkus ir emigrantus ir padėjo jiems kuo ir kur galėdamas. Kalbėdamas pramonininkams ir pirkliams, jis kartą taip pasakė: «Praėjusiais metais kalbėjau jums apie skurstančiųjų kvaralus. Ar kas nors buvo padaryta jų naudai? Jei jūs paliksite neturtinguosius skurde paruoškite priaugnčiai kar-

tai kalėjimus, pataisų namus, teismus vedybų skyryboms, sanatorijas ir bepročių namus, kurie jums kaštuos milijonus ir milijonus dolerių». Iš valdžios jis reikalavo, kad būtų praveistas įstatymas, teisingiau tvarkąs darbininkų algas. Arkivyskupo nuomone, fabrikai turėtų atlyginti darbininkams proporcingai pagal jų šeimos narių skaičių. Tokius įstatymus turi daugelis Europos valstybių, tokius įstatymus jis piršo ir Kanada.

Kardinolas ir lietuviai

Arkivyskupas Leger buvo labai palankus lietuviams. Jis dažnai aplankė besikuriančią Aušros Vartų parapiją, paskolino 30.000 dolerių bažnyčios statybai ir suteikė visokių lengvatų. Kai vienas kaimynas klebonas nusiskundė, kad pas kanadiečius kardinolas esąs retas svečias, jis jam atsakė: «Jūs esate ramie, o šie viską parado ir pradėjo kurtis iš naujo svetlmoje žemėje». 1961 m. arkivyskupas dalyvavo Kanados Lietuvių Dievoje ir pasidžiaugė kultūriškais jų laimėjimais.

Nepasikeitė

1953 m. tą uolų ganytoją Pijus XII pakėlė į kardinolus. Bet jis nekeitė paprasto gyvenimo būdo ir pasiliko toks pat, koks buvo.

Visuotiniame Bažnyčios Susirinkime kardinolas Leger pasižymėjo pažangiomis mintimis ir iškalbingai jas pristatė kitiems vyskupams. Jis stojo už sąžinės laisvę, iškelė moterystės ir meilės prasmę, reikalavo išmintingų reformų ir daugiau laisvės vietos vyskupams. Jau susirinkimo pradžioje jis tapo viena iš vadovaujančių asmenybių, ir jo kalbos raskavo visuotinį pritarimą.

Afrikoje

Pasibaigus antrajai susirinkimo sesijai, kardinolas Leger nuvyko į Afriką susipažinti su raupsuotų ligoninėmis. Jis ėjo per ligonių palatas, kuriose, kaip sakė jo palydovas, smarvė buvo nepakeliamą. Iš tiesų, raupsai yra viena iš baisiausių ligų, ir tik labai apsimarinęs ir tvirtų nervų žmogus gali tiems ligoniams tarnauti. Raupsais sergąs žmogus vadinamas gyvu numirėliu, nes labai dažnai jis nebe-

pagydomas.

Misiju ilgesys

Sugrįžęs namo, kardinolas pajuto, kad jo vieta turi būti ne vyskupo sostas, bet tų nelaimingų žmonių lūšnelės. To dėl jis prašė popiežiaus, kad atleistų iš arkivyskupo pareigų ir leistų tarnauti raupsuotiesiems. Kai popiežius galų gale sutiko, jis tarsį pajaunėjo. Savo širdies gilumoje jis visuomet buvo misijonierius. Misijomis jis pradėjo kunigo darbą Japonijoje, misijomis norėjo užbaigti Afrikoje.

Pasvesti raupsuotųjų gerovei

Kalbėdamas su žurnalistais kardinolas jiems pasakė: «Jūs pažįstate pasaulio problemas. Iš vienos pusės yra badas, iš kitos aukšta civilizacija. Dabar reikia pereiti iš žodžių į darbą. Aš noriu pasvesti tą laiką, kurį Dievas man skirs, raupsuotųjų gerovei. Tikėjimas, sakė jis, yra liudijimas apie amžiną gyvenimą. Tie, kurie nesupranta mano žodžių, gal bus paliesti mano apsisprendimo».

Tai ne už pinigus

Stebėdamas, kaip viena seselė vienuolė slaugė raupsuotus, vienas JAV kareivis jai tarė: «Sesele, aš negalėčiau slaugyti raupsuotųjų nei už milijoną dolerių». Seselė jam atsakė «Už pinigus negalėčiau ir aš». Norėdamas tarnauti raupsuotiesiems, kardinolas Leger neieško nei pinigų, nei sensacijos, bet to paties, ko ieškojo ir toji nepažįstama seselė.

«LAISKU LIETUVIAMS» KONKURSA SU AUGU SIEMS IR JAUNIMUI

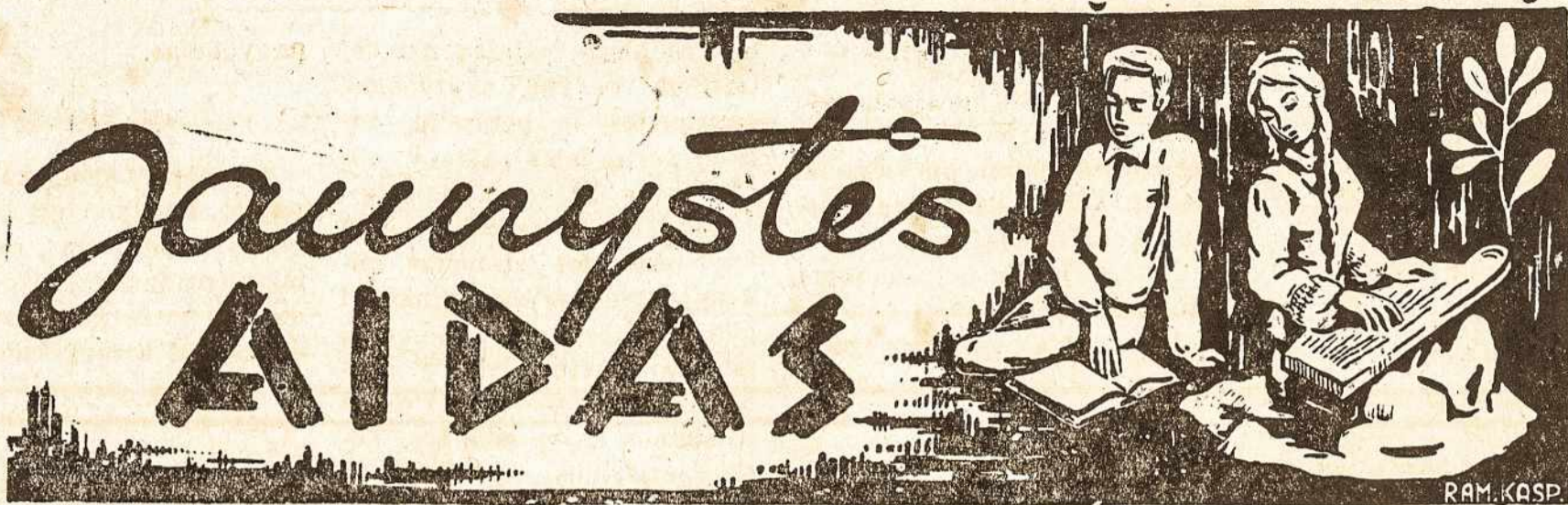
Antrasis Vatikanos susirinkimas pravėrė Bažnyčios duris visokiems permainoms, kurios vienus džiugina, kitus sukrečia. «Laiškų Lietuviams» redakcija nori suteikti progą visiems pasisakyti, kaip tos permainos juos paveikia. Todėl skelbia rašinio konkursą tema «Kaip aš vertinu tai, kas šiais laikais dedasi Bažnyčioje». Vertinant atsiųstus rašinius bus atsižvelgiama į jų faktiškumą bei asmeninį nusistatymą.

Rašinys (straipsnis, beletrinis žinis vaizdelis ir kt.) turi būti ne ilgesnis kaip 3000 žodžių, pasirašytas slaptyvardžiu ir išsiųstas kartu su atskirame vokelyje įdėta tikra autoriaus pavarde bei adresu «Laiškų Lietuviams» redakcijai, 2315 W. 56th St. Chicago, Ill. 60636, U.S.A. Konkurso terminas — 1968 m. vasario 1 d. (pašto atspaudu data). Atsiųsti rašiniai tampa žurnalo nuosavybe ir gali būti jame spausdinami. Vertinimo komisiją sudaro: Aloyzas Baronas (pirm.), kun. Vytautas Bagdanavičius, J.C., Jonas Bagdonas, Dalia Kučėnienė (pabaiga 4 pusl.)

São Paulo, miesto vaizds.

(pabaiga iš 3 pusl.)

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

Vyriškas patvarumas ir drasa

TIHAMER TOTH

Dabar jau žinome, kurį galima pavadinti tvirtu būdo jaunuoliu: ne tą, kuris tik turi kilnių principų ir idealų, bet tą, kuris pagal tuos principus elgiasi, ne s aplinkui ir visais pasauliais kitaip manytu. Išverti, visokiose aplinkybėse — o kaip tai kartais esti sunku!

Kai beširdžiai jaunuoliai, kurį savo draugą, lyg šunės' pusę valandos erzina ir kankina, kai šis, lyg medžiotojo užklupta stirna, veltui dairosi pagalbos, — ir vis dėlto kankin tojams nepasidavoda, štai čia yra ir meilė, ir drąsa, ir principams ištikimybė.

Kai nesubrendusieji vaikėzai tyčiojasi iš švenčiausių religijos tiesų, kai žvendami daro priekaištus, paimtus iš gatvinės literatūros, girdėtiems tikybos pamokose dalykams — atsakyti jiems drąsiai, mokliškai, atidengti jų sofizmus ir klaidas, ginti religijos tiesas, neįžeidžiant besityčiojančių — tam reikia tvirtu būdu, tiesiog heroizmo.

Kai linksmas draugų juokas vilioja tave nue varginančio uždavinio į žaidimų aikštę — tam viliojimui atsispirti ir būti ištikimam savo pareigoms reikia charakterio, reikia geležinės valios.

Pirmųjų amžių krikščionių persekiojimo metu buvo sugautas vienas sodietis ir atvestas pas Jupiterio statulą. «Berksmilka! į ugnį ir aukok mūsų dievams» — paliepta jam. «Ne, to nedarysiu! ramiai atsakė Barlaamas. Pradėjo jį kankinti, bet viskas veltui. Galop rankos buvo prievarta ištiesios ant ugnies ir į delnus įpilta smilkalo. «Išberksmilka! ir būsi laisvas!» — «Ne, to nedarysiu!» atsakė Barlaamas. Ir taip pasiliko stovįs ištiesiomis rankomis. Liepsnos auga, ugnis jau liečia rankas, degina kumštysė sugniaužtą smilkalą, bet jis stovi. Ugnis, sudegino rankas, sudegino smilkalą, bet plieninė kentėtojo širdis neišsižadėjo savo Dievo.

Ak, kaip maža tarp mūsų šandie yra tokių charakterių! Ir kaip visiškai kitokį vaizdą pamatai, pasidairęs po šandie ninę mūsų jaunuomenę. Išsikvepinę gimnazistai, nuolatiniai kinų lankytojai, cigarėčių čiulpikai; jaunuoliai, kurie vaiko si kiekvieną pramogą, kurie apsikrovę tik sporto laikraščiais ir gatvinėmis knygelėmis; daug daug studentų, bet labai maža studijuojančių. Štai mūsų laikų jaunimo vaizdas! (Iš «Jaunuolio būdas»)

AR REIKIA PUDROS GROŽIUI

STASYS YLA

Tu pažįsti daug jaunų ir nebejaunų artisčių. Kaip jos išlaiko savo veido grožį?

— Aš nemėgstu «skin make-up» (t. y. odos pagražinimų) — sako Kim Novak — ir manau, kad tai yra nesusiipratimas. Scenoje vartoji labai ploną klodą (base) ir truputį pudros. Bet gyvenime nevartoji nieko. Valau savo odą šlapia kempine su truputiu muilo ir vandeniui. Jei Jūs norite būti gražios, turite daugiau būti ištis. Lengviausias būdas išsėti tai numesti batus ir vaikščioti basoms. Grįžus iš darbo, aš išsimaudau ir persirengusi, vaikštau basė. Po valandos vėl galiu apsirengti išėigai.

— Aš vartoji tik švrią pu-

drą, — sako Dinah Shore, — ir tai labai atsargiai. Aš vartuju pudrą, kuri nekenkia odai. Rūpestingai valau šukas kuriomis prižiūriu plaukus. Grožiui reikia turėti daug melės žmonėms ir būti įdomiai.

— Mėgstu tenisą, — sako Doris Day. — Tai padeda man būti stipriai. Mėgstu paprastą maistą. Stengiuosi išmiegoti 8 valandas, jei galima. Žiūriu, kad dantys būtų balti, Juos plaunu soda, vartojama kepimui. Rūpinuosi, kad akys būtų šviesios ir plačios. Jas užmerkiu, pridengiu rankomis ir sėdėdama alsuoju kokias 20 minučių. Tada akys pasidaro platesnės, labiau išreiškiančios žmogaus dvasią... Visai nevartoju «make-up».

(Iš «Moderni mergaitė»)

Prisiminimu Žiupsneliai apie LRK Bendruomenės Chora

JONAS BAGDŽIUS

Trijų dešimčių metų susikūrimo sukaktį minįs Bendruomenės choras yra labai surištas su S. Paulo lietuvių kolonijos istorija. Nebuvo nei vieno tautinio paminėjimo, ar kurio kito viešo Brazilijos visuomenei pasirodymo, kur ne būtų dalyvavęs Bendruomenės choras.

Per 30 metų skambėjo mūsų dainos ir savo grožiu žavėjo kitataučius, o lietuviams ramino širdis ir teikė dvasinę atgaivą.

Būtų sunku suskaičiuoti visus pasirodymus, koncertus, vaidinimus, giedojimus tiek S. Paulyje, tiek kituose aplinkiniuose miestuose įvairių švenčių proga. Reiktų perskaityti per 30 metųėjusius lietuvių laikraščius ir surašyti spektaklių bei koncertų aprašymus. Tai sudarytų gražių prisiminimų geroką pluoštą. Nelaimė kaip tik šiuo metu susirgo mūsų choro kūrėjas labai gerb. pre. at. Pijus Ragažinskas ir todėl choro veiklos aprašymas gerokai nukentėjo. Juk Prelatas turi daugiausiai medžiagos jo istorijai. Bet tuo tarpu gydytojas uždraudė jam net rašyti. Todėl, kiek prisimindamas, pasistengsiu patiekti nors tai, ką pats ašimenu, nes beveik nuo pat choro įsikūrimo jame tenka dalyvauti.

ML. Redaktorius prašė įpin-

ti ir linksmų iš choro gyvenimo epizodėlių, kurių tikrai netrūksta nė vienam jaunų žmonių sambūriui. Gal tokios rūšies įvykis yra kad ir mano įstojimo dieną 1937 m. po vasario 16 minėjimo V. Belos mokykloje. Jau keletą kartų kviestas ir mokytojos a.a. Vladažės Valiukeviūtės paragintas, drauge su a.a. Franu Šukiu ir a.a. Juozu Kujavu nuėjome į repeticiją. Juodu buvo įstoję jau anksčiau. Chore atsistojau greta draugo Šukio ir pradėdam dainuoti. Maestras J. Stankūnas pasiklausė mano balso ir sako:

«Ko čia burbi kažką po no sim? Eik į kitą pusę, prie bosų». Ir aš perėjau bosų pusėn, kur iki šil tebestoviu.

Pirmutinis choro išvažiavimas į «už enius» buvo 1938 metais, kai nuvykome į Jundiai mieste surengtą vynuogių festivalį. Čia dalyvavome oficialiai pakviesti per Lietuvos konsulą S. Paulyje. Susijungėme su som ketiro Vilties choru ir repeticijos vyko V. Belos rūmuose, o generalinė — šv. Antano Bažnyčios parapijos salėje.

Festivalis buvo plačiai išgarsintas S. Paulyje ir kiekvienai tautai buvo skirta atskira diena. Prieš mūsų dieną buvo išmėtyti S. Paulo centre propagandos lapeliai, išgarsinę Lietuvos vardą.

Lėlės vaidina «Lietuviškas vestuves».

nė ir Florentina Kurgonienė. Skiriamos premijos: I — 100 dol., II — 50 dol. ir III — 25 dol. Premijoms 100 dol. jau yra įteikęs V. Kuliešius.

Įdomu taip pat žinoti, ką gi mūsų jaunimas galvoja apie permainas Bažnyčioje. Verta ir jiems patiems apie tai pasvarstyti. Todėl ta pačia tema skelbiamas rašinio konkursas jaunimui, ne vyresniam kaip 20 metų amžiaus (siunčiant rašinius, pažymėti «jaunimo konkursui»). Skiriamos dvi premijos: I — 50 dolerių ir II — 25 doleriai.

«Laiškų Lietuviams» redakcija

Vykome traukiniu iš Luz stoties, mums specialiai skirtu vagonu. Lydėje konsulo sekretorius p. Stasys Remenciūsis, o Jundiai stotyje pasitiko pats miesto prefektas su rengiamąja komisija. Tai buvo lietuviams didelė garbė. Autobusais nugabeno mus į parodą ir pradėjo vaišinti vy nuogėmis bei sumuštiniais. Koncertas vyko didžiajame miesto kino teatre, tai progai pritaikytu chorui pasirodyti.

Sustojome dainuoti. Salė pilnutėlė žmonių. Kaikurie ėmėm nervintis. Bet kai užtraukėm pirmą dainą, visų baimė dingo, o salėje buvo tokia tyla, kad ir mes nustebome. Daina vome 14 ar 16 dainų. Labai pasisekė. Daugelis iš publikos po koncerto laukė mūsų išeinant iš salės ir sveikino gyre, dėkojo. Jų tarpe vėl buvo miesto prefektas ir čia gyvenantieji lietuviai.

Važiuojant į Jundiai buvo uždrausta kelyje dainuoti, bet po programos grįžtant niekas nebesulaikė mūsų entuziazmo. Ir pradėjom traukti savo dainas jau prie salės, sėdėdami į autobusus ir traukėme visą kelią ir net Luz stotyje atsistodūrė apie vidurnaktį, iki išsikirstėme kas sau «bondėmis».

Augant choristų skaičiui vyresnieji pradėjo galvoti apie pramogas. Sudarytas dramos ratelis, vėliau vaidinęs kas trys mėnesiai. Ne visuomet vienodai gerai pasisekdavo, bet visgi, laikas nuo laiko, būdavo vaidinimas, ar choro koncertai.

(Bus daugiau)

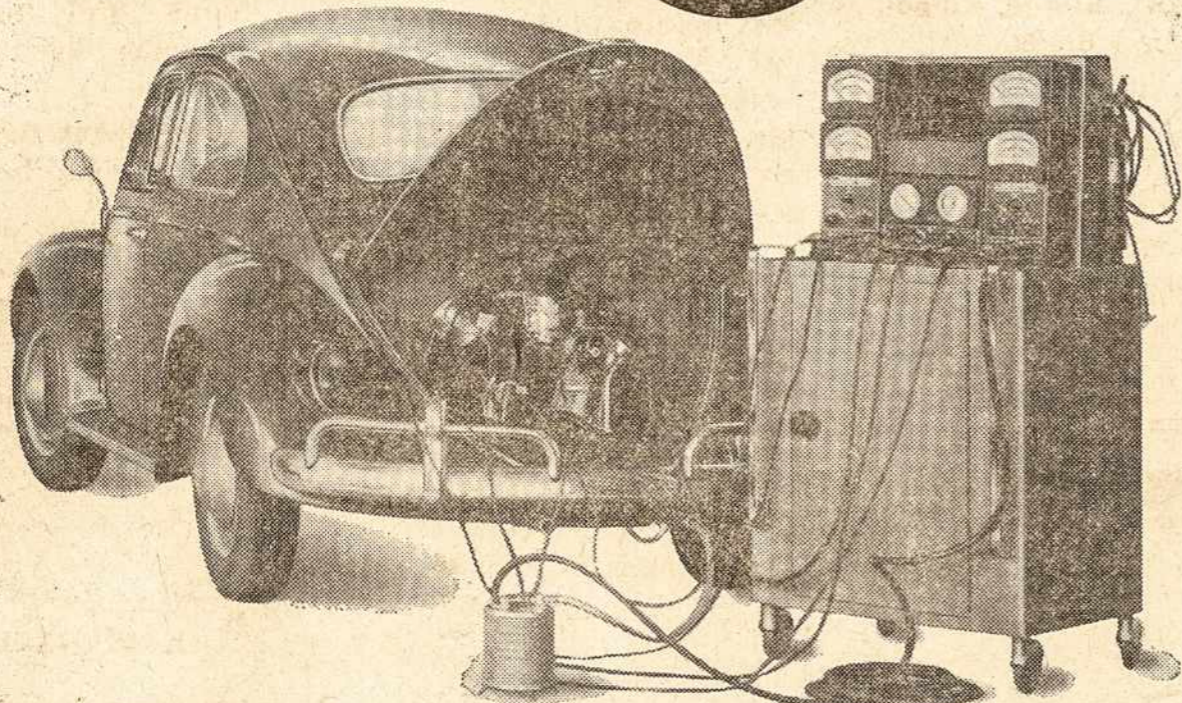
PASUK SAVO GALVELE

Vienoje prieglaudoje mergaičių buvo trimis daugiau, negu berniukų. Kiekvienas auklėtinis savo draugus ir drauges, o taip pat ir prieglaudos vedėją pasveikindavo. Apskaičiuota, kad kas rytas būdavo 625 pasveikinimai. Kiek buvo prieglaudoje mergaičių ir kiek berniukų?

(3 taškai)

ŠACHMATŲ RUNGTYNĖS, Šachmatų rungtynėse sulošta (pabaiga 5 pusl.)

mais um bom serviço do serviço autorizado

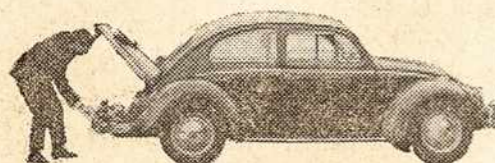
peça por peça, fio por fio, circuito por circuito.

ē assim que o nosso equipamento eletrônico vai revisar o motor do seu Volkswagen.

Nunca o seu Sedan, Kombi ou Karmann-Ghia sofreu um exame tão rigoroso como vai passar agora em nosso Serviço Autorizado. É que já temos equipamento eletrônico para análise de motores VW. E o diagnóstico eletrônico é exigente mesmo. Depois que ele apontar o que o motor e a parte elétrica têm, nossos mecânicos (treinados na própria fábrica, lembre-se) vão saber exatamente onde mexer. Mas prepare-se para uma surpresa.

ESTAMEL VEÍCULOS LTDA.
SERVIÇO AUTORIZADO

Rua Ibitirama, 1269, Fone 63-2337, Cx. Postal 30.0/2 End Tel. MELIUNAS SP

Quando sair de nossa oficina, não vá pensar que nós trocamos o motor do seu carro por um 0 km. O equipamento eletrônico é assim mesmo.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Lietuvos diplomatinijos šefas p. St. Lozoraitis praneša, kad mirus įgaliotam ministeriui Dr. Frikui Mejeriui, Brazilijos lietuviams konsularinius patarnavimus (pasai, įvairūs liudijimai ir k.) laikinai atliks Lietuvos pasiuntinybė Urugvajuje. Jos adresas yra:

Legacion de Lituania
Ciudad de Paris 5836
Montevideo, Uruguay

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

“SOFIJA”

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite - Rua da Graça, 381 - casa 6 - Bom Retiro

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALÚRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS

ESTAMPAS, PEÇAS ÊSTAMPADAS E FERRAMENTAS

Praça Padre Lourenço Barendes, 243 — Quinta das Paneiras — V. Prudente

Caixa Postal 371 — São Paulo

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.

Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52-2289, S. Paulo
Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRŪN vyriškų rūbų!

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua. Dino Bueno, 795 a 835
Telefonas: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

(pabaiga iš 4 pusl.)

105 partijos. Kiekvienas dalyvis su kiekvienu kitu dalyviu sulošė po 5 partijas.

Kiek buvo lošėjų?
(3 taškai)

ATSAKYMAS GALVOSŪKIO NR. 19:

Jei antrasis darbininkas visą darbą padirbtų šešiomis dienomis greičiau juž pirmąjį, tai pusę darbo jis padirbtų trimis dienomis greičiau. Kadangi žinoma, jog antrasis darbininkas trimis dienomis mažiau dirbo, tai iš to aišku, jog vieną viso darbo pusę padirbo vienas darbininkas, o kitą pusę kitas. Jei pirmasis pusę darbo padirbo per 10 dienų, o antrasis per 7 dienas, tai visą darbą pirmasis per 20 dienų, o antrasis per 14 dienų.

ĮSIDĖMĖTINI ADRESAI

LIETUVOS ATSTOVYBES URUGUAY, MONTEVIDEO:

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pío Ragažinskas, Tel. 63-5975.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos-Pirmininkas p. Juozas Matelionis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 51-4011.

TĖVAI JÉZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooca — Tel. 92-2263

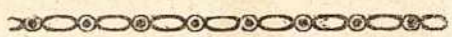
LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOSJ — Pirmininkas p. Aleksandras Bumbliis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606 Tel. 8-6423.

Iždininkas p. JURGE GARŠKA. Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooca.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Gama-can, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67 šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdien ir kiekvieną sekmadienį, kaip iki šiol

Mooca r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8,00 ir 17,00 val. Darbo dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d mišios;

Išpažintys čia klausomės kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį, Parque das Nações 10 val; Casa Verde, 17,15 val;

Antrą:

Jačana klierikų kopl. 8,15 val; Bom Retire, 10 val; Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Água Rasa 8,15 val.; Moinho Velho 11 val., Lapa 16 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val.; Vila Bonilha 10,30 val. V. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

„Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

Mūsų Lietuva

RUA LITUÂNIA, 67 — MOOCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

BENDRUOMENĖS CHORO ŠVENTĖ.

Paminėjimas 30 metų gyvavimo praėjo linksmeje nuotai koje. Mišiose ne vien gražiai giedojo, bet ir kone visi nariai priėmė šv. Komuniją. Mišių auką atnašavo kua. Vytautas Kavolis ir aukojo už mirusius bei gyvuosius choro narius.

Apie 5 val. vakaro prasidėjo pokilis Jaunimo Namuose. Stalai gerų šeimininkių apkrauti įvairiais valgiais, susirinko choristai, jų tėveliai, organizacijų atstovai. Kiek vėliau atvyko ir «Aušros» choro pirmininkas Jonas Bajorinas su dirigentu J. Kidyku. Pirmininkas pasveikino chorą ir palinkėjo toliau taip gražiai kelti lietuviškos dainos bei giesmės meną, kaip iki šiol. Svečių tarpe buvo ir kun. dr. Antanas Milius, tėvų jėzuitų vyresnysis Tėvas Leonas Zaremba, buvęs choro dirigentas p. Feliksas Girdauskas, irgi taręs savo veikimo bei linkėjimo žodį.

Vakarienės metu apdovanojami trofėjais choro steigėjas prel. P. Ragažinskas, dabartinis jo dirigentas V. Tatarūnas ir du nuo pradžių iki dabar tebedainuoja choristai: Jonas Bagdžius ir Petras Šimonis.

Linksma nuotaika iššaukė dainas, kurias traukė bene visi šventės dalyviai.

Dar kartą geros kloties mūsų seniausiam chorui!

Koresp.

PADĖKA

LRK Bendruomenės Choras dėkoja už malonų dalyvavi-

ma 30 metų sukaktuvių minėjime: Gerb. Prelatui Pijui Ragažinskiui, Parapijos Tarybai, Žilvitiečiams, Ateitininkams, Studijų Savaitės Komitetui, «Aušros» chorui, LK Moterų Draugijai, Maldos Apaštalavimui ir Tėvams Jėzuitams.

Jonas Bagdžius
Choro Pirmininkas

Ir šiemet, gruodžio 31 dieną choras ruošia tradicinį Naujųjų Metų sutikimą. Jau gautas labai geras orkestras, Kita programa bus paskelbta vėliau.

◆◆◆

JAUNIMO DĖMESIUI

Spaudoje jau buvo keleta kartų pranešta, kad ateinančiais metais nuo sausio 26 iki vasario 4 d.d. S. Paulyje prie Billings užtvankos yra organizuojama Pietų Amerikos lietuvių jaunimo studijų savaitė ir stovykla.

Iš Argentinos pranešė, kad į studijų savaitę atvyks 38 asmenys. Dalyvaus ir Urugvajaus bei kitų kraštų jaunimo atstovai,

Sia proga kreipiamės į lietuvių jaunimą Brazilijoje primindami, kad jau laikas registruotis, kurie norėtų dalyvauti studijų dienose ir stovykloje. Primename, kad vietų skaičius yra ribotas. Registracijos laikas baigiasi 10 sausio 1969 metais.

Į šį sąskrydį kviečiame jaunimo ne vien iš S. Paulo, bet ir iš kitų vietovių, kaip Rio de Janeiro, Porto Alegre Itapetininga, Angatuba, Paraná estado. Pranešimus—laiškus siųsti šiuo adresu: Pietų Amerikos Lietuvių Jaunimo Studijų savaitės Komitetui (sutrum pintai PALJSK), caixa postal 4118, S. Paulo. Arba telefonu

63-5975 ir 63-6513.

Studijų dienose bus nagrinėjamos aktualios jaunimui temos.

Taip pat jaunimas dalyvaus ir Vasario 16 minėjime 11 d. vasario.

PAL Jaunimo Studijų Savaitės Komitetas

◆◆◆

Plotkelių kūčioms galima gauti Vila Zelinoje, klebonijoje bet kurią dieną.

◆◆◆

Gruodžio 8 d., (Marijos Nekalto Prasidėjimo šventėje) pamaldų tvarka bus kaip sekmadieniais. Tik vakare paskutinės mišios bus 19,45 val.

◆◆◆

Mooca

UŽSISAKYKITE MIŠIOLA

Pirmame šio numerio puslapyje skaitėte vyskupo Vincento Brizgio pranešimą apie atspausdintą lietuvių kalba mišiola, su mišiomis kiekvienai metų dienai, su giesmėmis ir kitomis maldomis Nors dar nežinome jo kainos, bet ML redakcija norėtų žinoti, kiek S. Paulo lietuvių norėtų mišiola įsigyti, jei jis kainuotų apie 20 naujų kruzeirų. Tat norintieji malonėkit ar patele fonuoti (92-2263) ar laiškučių parašyti, ar susitikę kurį iš tėvų jėzuitų pasakyti.

◆◆◆

Kaip kitais metais, taip ir šiemet jėzuitų koplyčioje bus Kalėdų naktį Bernelių mišios. Kalėdines giesmes giedos visi mišių dalyviai.

Kalėdų rytą 8 valandą mišių nebus. Bet 17 valandą pirmą Kalėdų dieną mišios bus kaip kiekvieną sekmadienį.

Prieš mišias (nuo 11 val.) bus proga atlikti išpažintį. Kalėdų vidurnakčio mišiose priėmusieji šv. Komuniją gairi priimti ir Kalėdų dieną, jei dalyvaus kitose mišiose.

◆◆◆

PERKELTAS PRELATAS KAZ. MILIAUSKAS

Pakilus iki 400.000 cruzeirų mėnesiui už ligoninę, kur buvo iki šiol patalpintas proto ligonis prel. Kaz. Miliauskas Campinas Casa de Saude ir neturint iš ko mokėti, buvome priversti ieškoti kitos vietos. Misijonierius J. Bružikas S. J. aplankė net 4 įvairias protų ir nervų ligonines ir pagaliau pasisekė surasti dar už Campinas viešą tokių protoligų kliniką Souza miestelyje ir į ten, paėmęs taxi, nuvežė ligonį. Priėmė sąlyginiai tik kuriam laikui, o mokėti, kiek galėsime, tiek pakaks.

Comercio e Industria de Guarda Chuvas VICENTE VICTOR BANYS

Rua Coelho Barradas, 104, V. Zelina
Vendas por atacado e a varejo.

Toji ligoninė de Dr. Ferreira, Nuvykus į Campinas reikia imti autobusą Souza važiuoti 12 kilometrų.

◆◆◆

BAIGIAMA KALĖDOTI

Tėvai Leonas Zaremba ir Jonas Bružikas jau vaikščioja Mookos gatvėmis. Jei kas bus praleistas, neužsigaukite, nes ne visų turime adresus. Malenėkite paskambinti ir duoti savo tikrą adresą, ypač paskutinę savaitę prieš Kalėdas. Kam nebus iteikta namuose plotkelių, prašoma pasiimti Vila Zelinos klebonijoje ar Mookoj pas Tėvus Jėzuitus.

◆◆◆

Užsimokėjo už «Mūsų Lietuvą». Po 10.006 Cr. St. Urbietis, V. Simonavičienė, Stepas Narušis, Juozas Jasilionis. Po 15.000 cr. Algirdas Baužys, Algirdas Šukis, Ignas Labuckas 7.000 cr. S. Nizevičius. P. Prunksnis ir M-nė 100.000 cr.

◆◆◆

GRAŽIOS PAMALDOS

Sofija Kontautaitė, gyvenanti Tueuruvį, pragarsėjusi muzikos profesorė ir turinti muzikos institutą Rua Izmael Nery 415, suruošė gruodžio 5 d. savo mamytei Onai Kontautienei metinį mirties paminėjimą.

Vyskupi leidžiant buvo laikomos muzikos instituto salėje šv. Mišios. Prisirinko daug žmonių. Velionės dukteris Sofija skoningai paruošė altorių, virš kurio kybojo velionies Onos Konstantienės numylėtas šv. Onos paveikslas.

Atvyko T. Jonas Bružikas, kuris laikė iškilmingas šv. Mišias, sakė pamokslą, o šv. Antano de Parí vargoninkas grojo vargonais. Žmonės giedojo giesmes, ir viena solistė gražiu savo balsu žavėjo publika. Pamaldomis visi buvo labai patenkinti.

◆◆◆

PADĖKA

Visų Lietuvos Kariuomenės savanorių, karių, šaulių ir partizanų, kovojusių už Tėvynės laisvę, gyvenančių Brazilijoje vardu reiškiau nuoširdžiausią padėką.

Tėvams Jėzuitams užleidu siems dovanai salę ir kitas patalpas.

Tėvui Leonui Zarembai už mišių auką ir pritaikintą tai šventei pamokslą.

«Aušros» chorui už giesmę «Kritusiems kariams ir šauliams pagerbti».

Ponui L. Ralickui už paruošimą ir vadovavimą vyrų chorui, kuris maestriškai atliko visas tos programos kariškas dainas.

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 0,15

Ponui muzikui Petraičiui už akompanavimą pianu.

Panelėms A. Butrimavičiutei ir R. Steponaitytei už meiškas deklamacijas.

Ponui Pijui Butrimavičiui už pagelbą šventės programoje.

Ponui Jonui Bajorinui už talką programą beruošiant,

Taip pat nuoširdus ačiū visiems tautiečiams, atsilankiusiems ir pagerbusiems mūsų kovojusius ir žuvusius už Tėvynės laisvę karius,

Kapitonas Juozas Čiuvinskas

◆◆◆

SUNKU PASIRINKTI KANDIDATUS

Buvo nusiskundimų, jog nežinia už kuriuos kandidatus balsuoti, nes sąrašė nesą jokių paaiškinimų nenurūdytas amžius, nei užsiėmimas.

Nenorėdami varyti ypatingos propagandos nei už vieną sąrašė esantį kandidatą, nes Mūsų Lietuvaitie kandidatai yra visi tinkami, nurodome čia tik jaunimo kandidatus, Svarbu, kad Tarybon įeitų ko daugiau mūsų jaunimo, nes labai greitai visą Bendruomenę bus tik Brazilijoje gimusių, augusių ir mokslus išėjusių žmonių. Jie jau dabar turi turėti Bendruomenės Taryboje svarų žodį, kad galėtų susikurti tokią Bendruomenę, kokia jiems atrodo priimtinausia, ir kurioje jie galėtų jaustis šeimininkai, ne vien vyresniųjų komanduojami vaikai. Štai rinkimų sąrašė jaunimo atstovų pavardės:

Adulis Albertas, Steponaitis Arūnas, Šermukšnis Jonas Šimonytė Elena, Tijūnelis Juozas, Tumas Vytautas, Alionis Pranas, Butrimavičius Pijus.

Balsuokit už ką tik norit TIK BALSUOKITE!

Parodykite, jog esate gyvas lietuvis, ir kad jums lietuviški reikalai rūpi!

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo

Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras

Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Jonsultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada
Horario - das 14 as 20 horas
Sabado das 9 as 12 horas

DR. JONAS NICIŲPORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

RAIOS X

Consultorio: Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206, 1o andar,
Apto2, Vila Prudente, Tel. 63-5352